

PŘÍLOHA Č. 6: SWOT ANALÝZA VYBRANÝCH OBLASTÍ ROZVOJE

Tato příloha obsahuje SWOT analýzu území Pobeskydí dle čtyř oblastí, které byly aktéry identifikované jako klíčové pro vyvážený a udržitelný rozvoj území („hospodářství“, „společnost“, „životní prostředí a infrastruktura“ a průřezové téma „management rozvoje území“). Silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení v jednotlivých tematických oblastech byly formulovány na základě souhrnné SWOT analýzy vycházející z socioekonomické analýzy (zahrnující i výsledky zapojení komunity) a projednání v odborných pracovních skupinách.

Tabulka 1: SWOT analýza Hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
Strategicky výhodná poloha vůči ostravsko-karvinské průmyslové aglomeraci, hlavním dopravním tahům a hranicím s Polskem a Slovenskem	Chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru a kritická závislost řady subjektů i územního rozvoje na dotacích
Přítomnost velkých zaměstnavatelů v regionu a jeho blízkém okolí	Nezaměstnanost, její negativní struktura a nedostatek pracovních příležitostí pro kvalifikované specializované pracovní síly nebo osoby se znevýhodněním na jedné straně a nedostatek kvalifikovaných a motivovaných pracovních sil (zaměstnaných i podnikajících) pro rozvoj hospodářství v odvětvích s vyšší přidanou hodnotou
Atraktivní a pestrá kulturní krajina s relativně zachovalým životním prostředím, postupná revitalizace a regenerace jejich původním využitím negativně dotčených součástí	Nevyřešené nebo nepřehledné majetkové vztahy k řadě objektů a ploch v obcích a převažující nájemní vztahy k půdě
Bohatství kulturního dědictví a tradic	Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích
Dostatečný potenciál zemědělské půdy a pracovních sil pro zemědělství a lesnictví	Nedostatečně rozvinutá a využitá turistická a volnočasová infrastruktura
Dostatek volných ploch a objektů pro soukromou i veřejnou investiční činnost	Převažující nízká rentabilita a přidaná hodnota místního hospodářství a jeho struktura, nízká produktivita práce a mnohdy zastaralé technické a technologické vybavení
Tradice hospodaření i v méně příznivých oblastech	Nedostatečné využívání výsledků vědy a výzkumu a příkladů dobré praxe, pomalý postup zavádění inovací v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru
Příležitosti	Ohrožení
Oživení a měnění se struktura národního a regionálního hospodářství	Slabá pozice venkova v systému řízení státu, nestabilita tohoto systému, nedostatek finančních zdrojů na podporu rozvoje venkova a konkurence jiných regionů při usilování o jejich získání
Zájem o zdravý životní styl, o kvalitní a bezpečné potraviny a o místní výrobky a služby	Legislativní bariéry a nevhodně nastavený právní a administrativní systém a systém technických norem
Zájem návštěvníků a turistů o domácí destinace	Ztráta ekonomické konkurenceschopnosti a výkonnosti regionu a státu
Zájem společnosti na posílení alternativních funkcí zemědělství a mimoprodukčních funkcí lesa	Konflikty rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj obcí a ochranu přírody a krajiny nebo s individuálními zájmy jednotlivců a jejich organizací
	Pokračování procesu ekonomické a kulturní globalizace, oslabování lokálních sociálních a ekonomických vazeb a prohlubování závislosti regionu na vnějších zdrojích

Tabulka 2: SWOT analýza Společnost

Silné stránky	Slabé stránky
Strategicky výhodná poloha vůči ostravsko-karvinské průmyslové aglomeraci, hlavním dopravním tahům a hranicím s Polskem a Slovenskem	Chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru a kritická závislost řady subjektů i územního rozvoje na dotacích
Atraktivní a pestrá kulturní krajina s relativně zachovalým životním prostředím, postupná revitalizace a regenerace jejích původním využitím negativně dotčených součástí	Nízká míra participace občanů na rozhodování a nízké zapojení soukromého podnikatelského sektoru do rozvoje území
Uspokojivá dostupnost základní technické a sociální infrastruktury a služeb ve středně velkých a větších sídlech a v sídlech s koncentrovanou zástavbou	Nízká úroveň vybavení sítěmi technické a sociální infrastruktury (zejména sociálních služeb a školství) a služeb v malých a periferních sídlech a v sídlech s rozptýlenou slezskou zástavbou a vysoké výdaje na jejich pořízení, provoz a údržbu
Bohatství kulturního dědictví a tradic	Nedostatečně rozvinutá a využitá turistická a volnočasová infrastruktura
Malý výskyt sociálně-patogenních jevů	Negativní image především severní části Pobeskydí, zasahující na Ostravsko
Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací a dobrovolných svazků obcí	
Zachovalé mezilidské vztahy, význam tradičních sociálních institucí a sounáležitost mezi obyvateli	
Příležitosti	Ohrožení
Zájem o bydlení na venkově v zázemí okolních měst ze strany solventních rodin s malými dětmi	Demografické stárnutí obyvatel, růst rozdílů v životní úrovni a sociální vyloučení osob se sociálním či zdravotním znevýhodněním
Zájem o zdravý životní styl, o kvalitní a bezpečné potraviny a o místní výrobky a služby	Migrace mladých, kvalifikovaných a jinak perspektivních obyvatel do měst, zejména z periferních obcí
Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic, pokračující evropská integrace	Pokračování procesu ekonomické a kulturní globalizace, oslabování lokálních sociálních a ekonomických vazeb a prohlubování závislosti regionu na vnějších zdrojích
	Změny v životním stylu a nárůst sociopatogenních jevů (konflikty, závislosti, kriminalita apod.)
	Snižování podílu trvale bydlících obyvatel

Tabulka 3: SWOT analýza Životní prostředí a infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Atraktivní a pestrá kulturní krajina s relativně zachovalým životním prostředím, postupná revitalizace a regenerace jejích původním využitím negativně dotčených součástí	Chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru a kritická závislost řady subjektů i územního rozvoje na dotacích
Uspokojivá dostupnost veřejnou dopravou ve větších obcích, v zázemí okolních měst a na hlavních dopravních tazích	Špatný technický stav povrchu pozemních komunikací, vysoká zátěž tranzitní dopravou v případě řady z nich, nárůst podílu individuální automobilové dopravy a horší dopravní dostupnost veřejnou dopravou v malých a periferních sídlech
Uspokojivá dostupnost základní technické a sociální infrastruktury a služeb ve středně velkých a větších sídlech a v sídlech s koncentrovanou zástavbou	Existence lokalit se zhoršeným stavem životního prostředí
Hustá síť dopravní infrastruktury, včetně turistických stezek a cyklotras	Nízká úroveň vybavení sítěmi technické a sociální infrastruktury (zejména sociálních služeb a školství) a služeb v malých a periferních sídlech a v sídlech s rozptýlenou slezskou zástavbou a vysoké výdaje na jejich pořízení, provoz a údržbu
	Existence lokalit se zhoršenou bezpečností provozu na pozemních komunikacích
	Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích
	Závislost významné části obyvatel na veřejné dopravě
	Snížená retenční schopnost krajiny a existence lokalit ohrožených záplavami a svahovými deformacemi
	Vysoký podíl intenzivního zemědělství v ekonomicky i environmentálně méně příhodných podmínkách
Příležitosti	Ohrožení
Rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí a krajiny	Legislativní bariéry a nevhodně nastavený právní a administrativní systém a systém technických norem
Zájem o zdravý životní styl, o kvalitní a bezpečné potraviny a o místní výrobky a služby	Konflikty rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj obcí a ochranu přírody a krajiny nebo s individuálními zájmy jednotlivců a jejich organizací
Probíhající a plánované rozsáhlé investice do dopravní a technické infrastruktury ze strany veřejného sektoru a investice soukromého podnikatelského sektoru	Klimatické změny a mimořádné projevy počasí (povodně, orkány, extrémní teploty)
Poptávka po zavádění alternativních zdrojů energií	Krajinářsky, urbanisticky a architektonicky nekoncepční nová výstavba
Zájem společnosti na posílení alternativních funkcí zemědělství a mimoprodukčních funkcí lesa	Pronikání a šíření invazních druhů rostlin a živočichů

Tabulka 4: SWOT analýza Management rozvoje území

Silné stránky	Slabé stránky
Zkušenosti s aplikací metody LEADER a existence MAS Pobeskydí se stabilním odborným zázemím	Chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, ve veřejné správě i v neziskovém sektoru a kritická závislost řady subjektů i územního rozvoje na dotacích
Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací a dobrovolných svazků obcí	Nízká míra participace občanů na rozhodování a nízké zapojení soukromého podnikatelského sektoru do rozvoje území
Zkušenosti s přípravou a realizací rozvojových strategií a projektů na úrovni místní akční skupiny, v mikroregionech a ve větších obcích	Nedostatečné odborné a organizační kapacity pro přípravu a realizaci rozvojových strategií a projektů v menších obcích, malých a středních podnicích a neziskovém sektoru a závislost jejich rozvoje na poradenských službách
	Nedostatečné zastoupení v politických a správních orgánech vyšší úrovně
	Existence konfliktů, špatná komunikace a nedostatečně rozvinutá spolupráce mezi aktéry, včetně mikroregionů a místní akční skupiny, při přípravě a realizaci rozvojových strategií a projektů
Příležitosti	Ohrožení
Posilování významu metody LEADER pro rozvoj venkova	Slabá pozice venkova v systému řízení státu, nestabilita tohoto systému, nedostatek finančních zdrojů na podporu rozvoje venkova a konkurence jiných regionů při usilování o jejich získání
Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic, pokračující evropská integrace	Legislativní bariéry a nevhodně nastavený právní a administrativní systém a systém technických norem
Existence systémů podpory rozvojových projektů a strategií	Komplikovanost, nepřehlednost a nestabilita vnějšího institucionálního prostředí a rámců vnější podpory
Existence zdrojů informací o příkladech dobré praxe v oblasti zemědělství a rozvoje venkova	Negativní změny rozpočtového určení daní